

**ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ**

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Στο περσινό υπόμνημά μας, τονίζαμε την ανάγκη υποστήριξης του Μητροπολιτικού χαρακτήρα της Θεσσαλονίκης και ανάδειξης των συγκριτικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Κεντρικής Μακεδονίας στο νέο Ευρωπαϊκό χάρτη.

Ανάγκη αδήριτη, από πολλές απόψεις και άμεση λόγω της ιστορικής συγκυρίας, που η εξυπηρέτησή της απαιτούσε:

- νέες δομές οργάνωσης και διοίκησης καθώς και αποκέντρωση υπηρεσιών,
- υποδομές, συμβατικές και άυλες,
- ένα ορθολογικό σχέδιο που θα περιλάμβανε δομές και υποδομές
- και κυρίως οικονομικούς πόρους, πολλαπλάσιους των φειδωλών παρακαταθηκών του ΕΣΠΑ, σε μία περιφέρεια εκτός στόχου σύγκλισης 1 και με τόσες προϋπάρχουσες ανάγκες όπως η Κεντρική Μακεδονία.

Από πέρυσι μέχρι φέτος, νέα δεδομένα είναι η ψήφιση του Εθνικού Χωροταξικού που κατοχυρώνει θεσμικά τον Μητροπολιτικό ρόλο της πόλης και συνεπάγεται νέες διοικητικές δομές και ένας ΧΥΤΑ, προς αντικατάσταση της χωματερής των Ταγαράδων που όφειλε να έχει κλείσει πριν 18 χρόνια.

Νέα δεδομένα είναι επίσης η δεινή οικονομική συγκυρία και οι δημοσιονομικές και οικονομικές επιλογές που δεν επιτρέπουν ελπίδες για όδευση επιπλέον δημόσιων πόρων προς την περιφέρεια αλλά και η καθυστέρηση της υλοποίησης του ΕΣΠΑ που δεσμεύει και αυτούς ακόμα τους υπάρχοντες.

Κατά τα άλλα, τα ζητούμενα παραμένουν ως είχαν, όχι μόνο πέρυσι αλλά από τότε που καθιερώθηκε αυτή η μορφή επικοινωνίας μεταξύ του Πρωθυπουργού και των φορέων της πόλης και την οποία με λύπη διαπιστώσαμε ότι φέτος δεν συγκαλείτε.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Εκτός από τις απαιτήσεις που δημιουργούν οι ιστορικές συνθήκες για έναν πιο δυναμικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή μας και τις Ευρωπαϊκές επιταγές για περιφερειακή ανάπτυξη, υπάρχουν οι ανάγκες:

- της Κεντρικής Μακεδονίας που φιλοξενεί όλων των ειδών τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες, για σύγχρονη, ανταγωνιστική και καινοτόμα ανάπτυξη
- των κατοίκων του δεύτερου μεγαλύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος και της ζώνης επιρροής του για διαβίωση σε ένα σύγχρονο και ελκυστικό αστικό περιβάλλον,
- βελτίωσης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος,
- διατήρησης και προβολής του πλούσιου μνημειακού και φυσικού πλούτου της Περιφέρειας
- αναστροφής καταστροφών όπως η κατάργηση της Κορώνειας, η ρύπανση του Θερμαϊκού, η άνευ ορίων και όρων δόμηση των ακτών της Χαλκιδικής

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- πρόληψης νέων καταστροφών που απειλούν τα δάση, τους υδατικούς πόρους, αυτή καθαυτή την υγεία των πολιτών.

Τέλος, σήμερα περισσότερο από ποτέ υπάρχει για τη Θεσσαλονίκη και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, η ανάγκη για ένα νέο όραμα, ένα πολιτικό στόχο που θα συγκινήσει και θα κινητοποιήσει την κοινωνία και τις παραγωγικές δυνάμεις, αλλά και οι ρεαλιστικές προσεγγίσεις για την πραγμάτωσή τους.

Τα παραπάνω αναγκάζουν το Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας του θεσμοθετημένου τεχνικού συμβούλου της Κυβέρνησης, να επαναλάβει τα ίδια αιτήματα και τις αυτές προτάσεις για την περιοχή αρμοδιότητάς του. Ορισμένες αλλαγές στη σειρά, στην αρίθμηση ή στην ομαδοποίηση των αιτημάτων ουδεμία σημασία έχουν, εφόσον πλέον δεν υπάρχουν χρονικές ή άλλου είδους προτεραιότητες. **Όλα όφειλαν να έχουν γίνει.**

Χωροταξία

Η χώρα διαθέτει πλέον ένα συνολικό εργαλείο χωρικού σχεδιασμού, με προγραμματική λογική, που θέτει στόχους και κατευθύνσεις ενώ ταυτόχρονα προωθεί μηχανισμούς υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των χωρικών εξελίξεων καθώς και του βαθμού επίτευξης των στόχων.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έγκαιρα επεσήμανε ορισμένες αδυναμίες και αναγκαίες βελτιώσεις με μία σειρά γενικών αλλά και κατ' άρθρο παρατηρήσεων. Οι σημαντικότερες, αφορούν στην ατομία για ριζικές αλλαγές, όπως δείχνει η απουσία προτάσεων για διοικητική ανασυγκρότηση της χώρας σε περιφερειακό επίπεδο, μητροπολιτική διοίκηση, εκτός σχεδίου δόμηση κλπ. Αφορούν επίσης στην έλλειψη σαφούς πολιτικής βούλησης σχετικά με τα πρότυπα που θα ακολουθήσει η αναπτυξιακή πορεία της χώρας, όπως η προώθηση της χωρικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά και των συνεπαγόμενων επιλογών.

Ορισμένες επί μέρους αδυναμίες μπορούν να αρθούν κατά την επεξεργασία υποκείμενων μορφών σχεδιασμού. Άλλωστε, τη θεσμοθέτηση του Εθνικού Χωροταξικού οφείλει να ακολουθήσει η αναμόρφωση των Περιφερειακών. Υπενθυμίζουμε ότι το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε υποβάλλει εμπειριστατωμένες παρατηρήσεις και προτάσεις κατά τη σύνταξη του Περιφερειακού Κεντρικής Μακεδονίας και θα συμμετέχει εξίσου ενεργά στη διαδικασία αναμόρφωσής του. Το νέο σχέδιο οφείλει να λάβει υπόψη του τα σύγχρονα δεδομένα για την ανάδειξη των ανταγωνιστικών συγκριτικών χαρακτηριστικών της Περιφέρειας καθώς και το ρόλο της Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης.

Ο ρόλος αυτός σημαίνει μελέτη ρεαλιστικών σεναρίων ανάπτυξης και προτάσεις λύσεων για την υποστήριξή της που δεν θα αποφεύγουν την ανατροπή χωρικών δεδομένων (πχ Αεροδρόμιο, Πανεπιστημιούπολη, Έκθεση). Σημαίνει επίσης έγκαιρη πολεοδόμηση γης για να αποφευχθούν στο μέλλον τετελεσμένα και πληθώρα αυθαιρέτων.

Τα ίδια δεδομένα, οφείλει να λάβει υπόψη του το υπό επικαιροποίηση Ρυθμιστικό Σχέδιο. Στόχος είναι η ισόρροπη και αειφόρος πορεία της πόλης, η αποτελεσματική αντιμετώπιση σημαντικών περιβαλλοντικών και οικιστικών προβλημάτων, η ανάδειξη των πολιτιστικών χαρακτηριστικών της αλλά και η οργανωμένη ανάπτυξη υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και παραγωγικών δραστηριοτήτων Μητροπολιτικού Επιπέδου. Γι' αυτούς τους λόγους, η πόλη δικαιούται και οφείλει να έχει αποφασιστικό λόγο στη σύνταξή του που θα εξασφαλιστεί με ουσιαστικό διάλογο.

Ζητούμενα ακόμα είναι:

- Η οριστικοποίηση των χρήσεων γης στις Ζ.Ο.Ε.
- Ο επανακαθορισμός των ορίων της Ευρύτερης Περιοχής Θεσσαλονίκης ώστε να ανταποκρίνεται όχι μόνο στο σημερινό χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλά και στην περιοχή επιρροής μιας Μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- Η υλοποίηση με γρήγορους ρυθμούς του Προγράμματος του Εθνικού Κτηματολογίου και η επέκτασή του και στις περιοχές της Κεντρικής Μακεδονίας που δεν έχουν ενταχθεί ακόμη.

Θεσσαλονίκη – Μητροπολιτικό Κέντρο

Οι αναφορές του Γενικού Χωροταξικού Πλαισίου στη Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης μαζί με τις οριζόντιες επιδιώξεις του υπό δημοσίευση Νόμου, προσδιορίζουν ένα αναπτυξιακό πλαίσιο, για τα επόμενα χρόνια, που υποστηρίζεται και από το ΕΣΠΑ.

Σ' αυτό το πλαίσιο, μία βασική επιδίωξη οφείλει να είναι η ανάδειξη ενός νέου παραγωγικού προτύπου για τη Μητροπολιτική Περιοχή της Θεσσαλονίκης. Η αναβάθμισή της δηλαδή σε Διαμετακομιστικό Κέντρο, Κέντρο Επιχειρήσεων Παροχής Προηγμένων Υπηρεσιών, Έρευνας και Τεχνολογίας, Εμπορίου και Μεταποίησης, γενικότερα σε Πόλο έλξης επιχειρηματικής δραστηριότητας και ιδιαίτερα καινοτόμου.

Για την υποστήριξη αυτής της επιδίωξης, απαιτούνται :

- πλήρη δίκτυα συμβατικά και άυλα,
- σύγχρονη εκθεσιακή δραστηριότητα,
- νέα επιχειρηματική λογική, όπως αναφέρονται στις επόμενες παραγράφους.

Επισημαίνουμε ιδιαίτερα την ανάγκη ενεργοποίησης της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας, η οποία έχει ήδη καθυστερήσει και για την επιτυχία της οποίας το ΤΕΕ/TKM, από τη θεσμοθέτησή της το 2006, ζητά την ανάληψη δέσμευσης σε υψηλότατο επίπεδο, ως πιλοτικού σχεδίου για όλη τη χώρα.

Οπωσδήποτε, απαραίτητο εργαλείο είναι η εξασφάλιση σύγχρονων, αποτελεσματικών και αποδοτικών διοικητικών δομών. Η πόλη χρειάζεται μία Μητροπολιτική Αρχή που θα διαχειρίζεται ενιαία τις λειτουργίες της, θα σχεδιάζει και θα αξιοποιεί τις αναπτυξιακές της δυνατότητες.

Παράλληλα για την υποστήριξη του Μητροπολιτικού ρόλου της Θεσσαλονίκης στην ευρύτερη, εκτός συνόρων περιοχή, απαιτείται η ουσιαστική αποκέντρωση δομών και υπηρεσιών.

Θεσσαλονίκη, βιώσιμη πόλη.

Εξίσου βασική επιδίωξη, για την ανάδειξη της Ευρύτερης Περιοχής Θεσσαλονίκης σε Μητροπολιτική, είναι η ελκυστικότητά της για κατοικία και η ανάδειξή της σε Κέντρο Πολιτισμού και Αυτόνομο Πόλο Έλξης Τουρισμού.

Το ΤΕΕ/TKM ξεκίνησε φέτος μια καμπάνια για την αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου καθώς και την οργάνωσή τους σε ένα ενιαίο δίκτυο. Η περιβαλλοντική σημασία των χώρων πρασίνου και οι πανευρωπαϊκοί «τίτλοι» της πόλης με τον χαμηλότερο δείκτη πρασίνου και τον υψηλότερο δείκτη αιωρούμενων σωματιδίων είναι ευρέως γνωστοί. Λιγότερο γνωστή είναι η συμβολή των ελεύθερων χώρων στην ανάδειξη της ιστορικής προσωπικότητας της πόλης και στη δημόσια ζωή. Αυτό όμως που αποσιωπάται πλήρως είναι η **αναγκαιότητα ενός οργανωμένου δικτύου ελεύθερων χώρων για την ομαλή αντίδραση της πόλης και την ασφάλεια των κατοίκων της σε περίπτωση σεισμού.**

Η πρόταση του ΤΕΕ δεν είναι περίπλοκη ούτε καινούργια: Στην εκτός των τειχών πόλη, αξιοποίηση των ρεμάτων ως αξόνων θα δημιουργήσει ροές πρασίνου από το περιαστικό δάσος μέχρι το παραλιακό μέτωπο της πόλης. Η απομάκρυνση της ΔΕΘ και του Γ' Σώματος Στρατού και η αποσυμφόρηση του ΑΠΘ θα δώσουν στην πόλη ένα μεγάλο μητροπολιτικό πάρκο και θα βελτιώσουν σημαντικά τις λειτουργίες της. Η μεταφορά της έκθεσης σε σύγχρονες και ευρύχωρες εγκαταστάσεις, δυτικά της πόλης εξυπηρετεί και τον προηγούμενο στόχο του νέου παραγωγικού προφίλ της Θεσσαλονίκης.

Στο ιστορικό κέντρο η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων και του περιβάλλοντος χώρου των μνημείων, σε συνδυασμό με τους ιστορικούς άξονες της πόλης (Αριστοτέλους, Γούναρη, διαδρομή των τειχών) θα δημιουργήσει ένα υψηλής ποιότητας «πράσινο» πολιτιστικό δίκτυο, που θα

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

αναδείξει την ταυτότητα της πόλης και θα την εντάξει στο δίκτυο των ευρωπαϊκών πόλεων που προσελκύουν πολιτιστικό τουρισμό.

Στην περιαστική ζώνη και στη Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου η πρόβλεψη μεγάλων χώρων πρασίνου διευρύνει σε μητροπολιτική κλίμακα το δίκτυο, δημιουργώντας πύλες εισόδου της φύσης στον αστικό ιστό.

Το δίκτυο συμπληρώνεται με ένα πρόγραμμα επέκτασης του αστικού πρασίνου στα «κενά» της δόμησης, όπως εγκαταλελειμμένοι βιομηχανικοί χώροι, στρατόπεδα, νεκροταφεία, ακάλυπτοι οικοδομικών τετραγώνων, αυλές σχολείων κ.ά. και λειτουργικής σύνδεσής τους.

Ορισμένες από τις παραπάνω δράσεις απαιτούν κεντρική πολιτική βούληση και αυξημένα κεφάλαια, ενώ όλες απαιτούν ενιαίο, Μητροπολιτικής κλίμακας σχεδιασμό και οργάνωση.

Τέλος, χρειάζεται πλέον να τεθεί επί τάπητος το θέμα των αναπλάσεων μεγάλης κλίμακας, της χωρικής μεταφοράς παγιωμένων δραστηριοτήτων, της κατεδάφισης πεπαλαιωμένου αστικού ιστού και της απόδοσης των εκτάσεων στην πόλη υπό μορφή ελεύθερων χώρων και πρασίνου.

Έχοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, επαναφέρουμε το αίτημα για τη διεκδίκηση της EXPO, που θα εξυπηρετήσει τόσο τη διεθνή προβολή της Θεσσαλονίκης και την υποστήριξη του Μητροπολιτικού της χαρακτήρα όσο και την επίσπευση των αναγκαίων υποδομών. Εάν αποφασιστεί, αυτή τη φορά η διεκδίκηση πρέπει να γίνει με τη δέουσα σοβαρότητα ώστε να μην έχουμε το αντίθετο αποτέλεσμα.

Περιβάλλον.

Στον τομέα του Περιβάλλοντος η Κεντρική Μακεδονία παρέχει σημαντικά παραδείγματα προς αποφυγήν:

1. Οι εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων Νομού Ημαθίας.
Η επίλυση ενός προβλήματος, αγνοεί τους θεσμούς και δημιουργεί σωρεία άλλων προβλημάτων με κυριότερο την απειλή της υγείας των κατοίκων του Πολεοδομικού Συγκροτήματος που υδρεύεται από ταμιευτήρα του Αλιάκμονα πλησίον της περιοχής χωροθέτησης των εγκαταστάσεων και κατάντι των απορροών.
2. Η λίμνη Κορώνεια.
Από το 1998 και μετά το ΤΕΕ/ΤΚΜ, μαζί με τις προτάσεις του και τις παρατηρήσεις για τα εκάστοτε σχέδια αποκατάστασης, ζητά κάθε χρόνο την αναγνώριση της προστασίας της λίμνης ως ζητήματος εθνικής σημασίας που συνεπάγεται την ανάληψη ανάλογων πρωτοβουλιών. Φέτος, η επανάληψη του αιτήματος δεν έχει πλέον αντικείμενο.
3. Το κλείσιμο της χωματερής των Ταγαράδων.
Από το 1990, σύμφωνα με τις υποσχέσεις της Πολιτείας, όφειλε να έχει κλείσει η χωματερή, παρότι δεν είχε εξαντληθεί η χωρητικότητά της. Μετά 18 έτη ο Νομός Θεσσαλονίκης αποκτά τον πρώτο του ΧΥΤΑ, του οποίου η καλή λειτουργία και η διάρκεια, ήδη υπονομεύονται από την έλλειψη των συνοδευτικών έργων και δράσεων όπως: κατασκευή δεύτερου χώρου ΧΥΤΥ στον Άγιο Αντώνιο, μονάδες μεταφόρτωσης, ανακύκλωσης και κυρίως το εργοστάσιο επεξεργασίας. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ένα ακόμα κακό προηγούμενο στην αξιοπιστία της Κεντρικής Εξουσίας και στη λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με αποτέλεσμα την έλλειψη εμπιστοσύνης από τις τοπικές κοινωνίες στη χωροθέτηση οχλουσών δραστηριοτήτων.
4. Η σύσταση Διεύθυνσης για τον Θερμαϊκό Κόλπο.
Το Μάιο του 2006, μετά από συνεργασίες με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε προτείνει την ίδρυση ανεξάρτητου και αυτοδιοίκητου φορέα, με πλήρη ανάλυση για τη διοικητική δομή, αρμοδιότητες και οικονομικούς πόρους. Τελικά επιλέχθηκε ένα σχήμα με περιορισμένες δυνατότητες σε ότι αφορά στη λήψη αποφάσεων, στο συντονισμό των ενεργειών και ιδιαίτερα στον έλεγχο και στην επιβολή μέτρων.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Κατά τα άλλα τα προβλήματα και οι ελλείψεις παραμένουν όπως αναφέρονται στο υπόμνημα του 2007, με μείζον πρόβλημα τα στερεά απόβλητα, αστικά, βιομηχανικά αδρανή, νοσοκομειακά, λάσπες από επεξεργασία λυμάτων και επικίνδυνα. Υπολογίζεται ότι τα απαιτούμενα κονδύλια για έργα διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων ανέρχεται στα 500 εκ. ευρώ, ποσό πολλαπλάσιο των διαθέσιμων από το ΠΕΠ 2007 – 13 για όλες τις περιβαλλοντικές δράσεις.

Επισημαίνουμε τέλος την κρισιμότητα και την αναγκαιότητα λειτουργίας αυτόνομων, αποτελεσματικών και λειτουργικών δομών ελέγχου και διαχείρισης του περιβάλλοντος σε όλα τα επίπεδα οργάνωσης του κράτους.

ΕΣΠΑ – Γ' ΚΠΣ

Εκτός από τα έργα γέφυρες, καμία άλλη δραστηριότητα δεν υποδηλώνει ότι βαδίζουμε προς το τέλος του δεύτερου χρόνου της προγραμματικής περιόδου 2007 -2013. Η χώρα ζει ακόμα σε ένα παρατεταμένο 2006, με την ελπίδα ότι θα αυξηθεί το 82% της απορρόφησης των πόρων του Γ' ΚΠΣ. Εδώ αξίζει να επισημανθεί ότι το σύνολο των Περιφερειακών προγραμμάτων (ΠΕΠ) υπερτερεί σε απορροφητικότητα από το σύνολο των τομεακών με πλέον καθυστερημένα τα τομεακά των σιδηροδρόμων, του περιβάλλοντος, του πολιτισμού και της υγείας- πρόνοιας.

Τα δεδομένα είναι τα εξής:

- Η αδυναμία ταυτόχρονης διαχείρισης από την Κεντρική Διοίκηση του Γ' ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ. Άραγε η νέα παράταση ενός έτους που δόθηκε, λόγω των περσινών πυρκαγιών στα αντίστοιχα περιφερειακά και σε ορισμένα τομεακά προγράμματα θα έχει ως συνέπεια ισόχρονη καθυστέρηση του ΕΣΠΑ;
- Το εξαιρετικά πολύπλοκο, δύσκαμπτο και γραφειοκρατικό μοντέλο διαχείρισης του ΕΣΠΑ που ακόμα δεν έχει ολοκληρωθεί.
- Η αδυναμία εκταμίευσης πόρων από το διαρκώς συρρικνούμενο πλέον Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για κάλυψη της εθνικής συμμετοχής.

Στην ουσία η καθυστέρηση οφείλεται στην αδυναμία του Κέντρου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Ενώ λοιπόν η αποκέντρωση των πόρων είναι γεγονός, η συγκέντρωση δομών και εξουσίας απαγορεύει στην περιφέρεια να προχωρήσει δυναμικά στην απορρόφηση αυτών των πόρων που της αναλογούν.

Η καθυστέρηση είναι ιδιαίτερα σημαντική για την Κεντρική Μακεδονία που έχει καλύψει το σύνολο των υποχρεώσεων της από το Γ' ΚΠΣ και περιμένει την εξειδίκευση – κατανομή των έργων, ώστε να ολοκληρώσει τον σχεδιασμό της και να προχωρήσει στην υλοποίηση των έργων. Μία Περιφέρεια με μειωμένα κονδύλια λόγω εξόδου από το στόχο σύγκλησης 1, με ανάγκες που υπερβαίνουν κατά πολύ αυτά τα κονδύλια και με αποδεδειγμένη τη διαχειριστική της ικανότητα, δεν μπορεί να αξιοποιήσει καν αυτά τα κονδύλια λόγω υστέρησης του Κέντρου.

Υποδομές Προσπελασιμότητας

- ΕΓΝΑΤΙΑ - ΠΑΘΕ

Είναι σημαντικό το γεγονός ότι προχωρά σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που είχε θέση η παρούσα κυβέρνηση η ολοκλήρωση του βασικού άξονα της Εγνατίας Οδού. Είναι θετικό επίσης ότι ξεκίνησαν τα έργα του ΠΑΘΕ στα Τέμπη. Δύο άξονες οι οποίοι εξασφαλίζουν την οδική ενδοπεριφερειακή και διαπεριφερειακή σύνδεση της Κεντρικής Μακεδονίας.

- Σιδηροδρομικό δίκτυο

Αντίθετα με τις οδικές υποδομές, ο Σιδηρόδρομος που εντάσσεται στις αειφόρες μορφές μεταφοράς, προσφέροντας υψηλό αναπτυξιακό όφελος με χαμηλό οικονομικό, ενεργειακό και περιβαλλοντικό κόστος, έχει αφεθεί κυριολεκτικά και από κάθε άποψη στην τύχη του.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει υποβάλλει από το 2004 μία σειρά προτάσεων, που προφανώς συνεχίζουν να ισχύουν, για την αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με το περιορισμένο δίκτυο, τη γραμμική μορφή, το εύρος της γραμμής, το χαμηλό ποσοστό ηλεκτροκίνησης, τις ελλείψεις σε ότι αφορά την τηλεδιοίκηση και τη σηματοδότηση.

Επίσης έχει υποβάλλει πλήρεις προτάσεις για δημιουργία **Σιδηροδρομικής Εγνατίας και Προαστιακού Σιδηρόδρομου**.

- *ΜΕΤΡΟ*

Μετά τις πρόσφατες καθυστερήσεις που προκάλεσαν επί πλέον προβλήματα στην οικονομική και κοινωνική ζωή της πόλης και ανησυχίες για την πορεία του έργου, στόχος οφείλει να είναι η απρόσκοπτη ολοκλήρωσή του εντός του προσδιορισμένου χρονοδιαγράμματος. Για την εκπλήρωση του στόχου, πέραν των άλλων είναι αναγκαία και η στελέχωση από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ του κλιμακίου της Θεσσαλονίκης.

Θετικό βήμα για το μέλλον της πόλης είναι η δέσμευση για την επέκτασή του ΜΕΤΡΟ η οποία οφείλει να συνοδεύεται από σαφή προσδιορισμό πόρων και χρονοδιάγραμμα. Επόμενο βήμα είναι η δέσμευση για τις τελικές επεκτάσεις του προς Αεροδρόμιο και Βιομηχανική Περιοχή και η σύνδεσή του με τον προαστιακό.

- *Υποθαλάσσια*

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε ταχθεί υπέρ της κατασκευής του έργου εκφράζοντας παράλληλα τις ανησυχίες του για τον τρόπο δημοπράτησης και την ωριμότητα των μελετών. Σήμερα διαπιστώνει με ανησυχία ότι υπάρχει σημαντική υστέρηση στην έναρξη των εργασιών. Ερωτηματικά βέβαια προκαλεί και η απόφαση του ΚΑΣ να προτείνει αλλαγή της μεθόδου κατασκευής του έργου, παρότι εκπρόσωπος της Αρχαιολογίας συμμετείχε σε όλες τις διαδικασίες μέχρι και τη δημοπράτηση του έργου. Συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι είναι ένα έργο που θα συμβάλει σημαντικά στην επίλυση του κυκλοφοριακού της πόλης.

- *Ολοκλήρωση της Εξωτερικής Περιφερειακής*

Είναι ένα απαραίτητο έργο, το οποίο οφείλει να προχωρήσει και να ολοκληρωθεί απρόσκοπτα. Ζητούμενα επομένως είναι η ορθολογική χάραξη και η εξασφάλιση αναγκαίων πόρων.

- *Αεροδρόμιο Μακεδονία*

Ενώ το έργο της επέκτασης του διαδρόμου προσαπογείωσης προχωρά, δεν έχει προχωρήσει, η κατασκευή του νέου αεροσταθμού. Είναι αναγκαίο να ξεκινήσει άμεσα και να προχωρήσει ταχύτατα η υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου ώστε να αρθούν οι συνθήκες δυσλειτουργίας του και εξυπηρέτησης των χρηστών του.

- *Λιμάνι*

Είναι ένας ισχυρός παράγοντας και ταυτόχρονα μέσο για την αξιοποίηση των γεωγραφικών πλεονεκτημάτων της πόλης αλλά και της ισχυρής διεθνούς θέσης της ελληνικής ναυτιλίας. Συνεπώς χρειάζεται να προχωρήσουν τα έργα αναβάθμισής του και της σύνδεσής του με τα Διευρωπαϊκά δίκτυα. Η εξελισσόμενη παραχώρηση της ΣΕΜΠΟ οφείλει να γίνει με όρους και προϋποθέσεις εξασφάλισης του αναπτυξιακού σχεδιασμού – εθνικού και περιφερειακού- και ανάληψης υποχρεώσεων για την ολοκλήρωση των αναγκαίων υποδομών.

- *Ευρυζωνικά δίκτυα*

Δεν είναι συμβατική υποδομή προσπελασιμότητας, αλλά είναι εξίσου βασική για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, την προσέλκυση επενδύσεων, τη σύγχρονη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και των υπηρεσιών, την εξυπηρέτηση και την ισότιμη συμμετοχή κατοίκων και επισκεπτών της Περιφέρειας στην ψηφιακή εποχή. Η κεντρική διαχείριση των ευρυζωνικών υποδομών σε επίπεδο περιφέρειας είναι ένας ουσιαστικός παράγοντας για την ανάπτυξη των αναγκαίων δικτύων.

Τέλος, ειδικά για τα έργα της Ευρύτερης Περιοχής της Θεσσαλονίκης, το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει επανειλημμένα ζητήσει την ίδρυση **Ειδικής Γραμματείας του ΥΠΕΧΩΔΕ** με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Τα έργα απαιτούν συνολικό σχεδιασμό, η εμπλοκή πολλών υπουργείων και πολλαπλάσιων υπηρεσιών καθυστερεί ή και ακυρώνει την υλοποίησή τους και είναι παραλογισμός το να σχεδιάζονται σημαντικές υποδομές της πόλης, επί χάρτου, χωρίς γνώση των πραγματικών συνθηκών και των αντικειμενικών αναγκών της.

Βιομηχανία

Ενώ υπερτονίζονται διαρκώς τα αποτελέσματα του αναπτυξιακού νόμου υπό μορφή αριθμών επιχειρήσεων που ιδρύονται ή εκσυγχρονίζονται και κονδυλίων που εκταμιεύονται, η αποβιομηχάνιση συνεχίζει με αμείωτους ρυθμούς, η ανεργία αυξάνεται και η επιχειρηματικότητα ευκαιρίας υστερεί της αντίστοιχης ανάγκης με αποτέλεσμα πολλές νέες επιχειρήσεις να κλείνουν.

Είναι γνωστή εδώ και δεκαετίες η τάση του εντόπιου επιχειρηματικού δυναμικού και ιδιαίτερα της περιφέρειας να ενεργεί με μοναδικό γνώμονα την βραχυπρόθεσμη μεγέθυνση του κέρδους. Είναι γνωστές οι θέσεις και επιλογές της Ελληνικής Βιομηχανίας, η απόσταση από τις αρχές του νέου επιχειρείν, η στρεβλή χρήση των κατά καιρούς οικονομικών κινήτρων, το ανεβοκατέβασμα της χώρας μας στις τελευταίες θέσεις της παγκόσμιας κατάταξης από άποψη καινοτομίας. Άλλωστε η διαχείριση των οικονομικών κινήτρων προώθησης της καινοτομίας από το εξίσου συντηρητικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, επιδεινώνει την κατάσταση όπως έδειξε η αποτυχία σ' αυτό τον τομέα του Β' και του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου.

Ζητούμενο, λοιπόν, είναι να ελέγξει η Πολιτεία την όλη διαδικασία χρηματοδοτήσεων, ποιοι – πως και γιατί τις δικαιούνται – και τα αποτελέσματά τους και να επιβάλλει ποινές για την κακή χρήση τους.

Άλλο ζητούμενο είναι η εξασφάλιση υγιούς ανταγωνιστικού κλίματος, η προσπάθεια εγκαθίδρυσης νέας σύγχρονης λογικής στον ελληνικό επιχειρηματικό κόσμο, η μείωση της γραφειοκρατίας.

Τρίτο ζητούμενο είναι η προώθηση σε όλη το εύρος των μεταπρατικών επιχειρήσεων των αρχών της αιφόρου ανάπτυξης.

Ειδικά για την περιοχή της Θεσσαλονίκης χρειάζεται να αναπτυχθούν και ενισχυθούν μεταποιητικές επιχειρήσεις που η λειτουργία τους συνδέεται με την ύπαρξη εξυπηρετήσεων μητροπολιτικού επιπέδου και να υπάρξουν κίνητρα για τη μεταφορά επιχειρήσεων που η χωροθέτησή τους δεν συνδέεται με τέτοιου είδους ανάγκες σε άλλες περιοχές, εντός του Ελλαδικού χώρου.

Ενέργεια

Σχετικά με τον πρόσφατο Νόμο για τα Μέτρα μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων, το ΤΕΕ/ΤΚΜ υπέβαλε έγκαιρα σειρά παρατηρήσεων με κεντρικό στόχο τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητά του και την αποφυγή της υποβάθμισης της όλης προσπάθειας σε έναν ακόμα γραφειοκρατικό μηχανισμό ελέγχου.

Σχετικά με το υπό έγκριση Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις Α.Π.Ε, ένα πολύ σημαντικό θεσμικό και αναπτυξιακό εργαλείο, οι παρατηρήσεις του Τμήματος επικεντρώθηκαν στην ευρεία και ορθολογική διείσδυση των ΑΠΕ στον ενεργειακό χάρτη της χώρας και στην άρση των γραφειοκρατικών εμποδίων.

Στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης με δεδομένη την αυξημένη βιομηχανική δραστηριότητα και την έλλειψη σημαντικού ενεργειακού δυναμικού ανάπτυξης των ΑΠΕ, σημαντική ενεργειακή προοπτική είναι η συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας από φυσικό αέριο. Γι' αυτό είναι σκόπιμο να εξετασθούν οι δυνατότητες παροχής κινήτρων προώθησης της συγκεκριμένης τεχνολογίας (ΣΗΘ), όπως η απεμπλοκή της πωλούμενης τιμής της παραγόμενης ηλεκτρικής kWh από το καθεστώς των ΑΠΕ καθώς η πρωτογενής ενέργεια (φυσικό αέριο) ακολουθεί τιμές πετρελαίου με προφανή δυσμενή αποτελέσματα στο κόστος παραγωγής.

Γενικότερα, για το Φυσικό Αέριο, χρειάζεται να επιταχυνθεί ο ρυθμός διείσδυσής του στην Κεντρική Μακεδονία, τόσο όσο αφορά στην ίδρυση των νέων ΕΠΑ όσο και στην επιτάχυνση των έργων υποδομής από τον ΔΕΣΦΑ. Ειδικότερα για τη Θεσσαλονίκη θα πρέπει να μελετηθεί σοβαρά η χρήση του Φυσικού Αερίου στην κίνηση οχημάτων του ΟΑΣΘ αλλά και των λοιπών δημόσιων και

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ιδιωτικών στόλων. Κίνητρα θα πρέπει να δοθούν και σε ιδιώτες προκειμένου να προβούν στις απαραίτητες επενδύσεις.

Δημόσια Διοίκηση

Μετά από τρία Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης, η χώρα δεν κατάφερε να αποκτήσει ικανή και σύγχρονη δημόσια Διοίκηση, κατάσταση που θα συνεχιστεί και μετά από το ΕΣΠΑ, εφόσον η εισαγωγή των ηλεκτρονικών μέσων δεν αρκεί για την αλλαγή αρτηριοσκληρωτικών δομών και νοοτροπίας. Το φαινόμενο αυτό μπορεί να οφείλεται σε αδυναμία, αδιαφορία αλλά και επιλογή εφόσον, η διαιώνισή του παρέχει:

- δυνατότητες ψηφοθηρικής εκμετάλλευσης και χειραγώγησης του κρατικού μηχανισμού από την εκάστοτε Κυβέρνηση
- πρόσχημα για την εκχώρηση τομέων του δημοσίου που διαχειρίζονται δημόσια αγαθά και παρέχουν κοινωφελείς υπηρεσίες.
- εύκολο εξιλαστήριο θύμα και δικαιολογία για την κακή έκβαση των δημόσιων πραγμάτων
- περιθώρια για παραβατικές συμπεριφορές, ελλείψεις ελέγχους, φαινόμενα χρηματισμού.

Ιδιαίτερα στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δημοσίου και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, συνεπάγονται επιβουλή της ασφάλειας και της υγείας των πολιτών, υποβάθμιση της ποιότητας ζωής τους και του περιβάλλοντος, υποχώρηση της ανάπτυξης.

Θεσμική υποστήριξη του Τεχνικού Έργου

- ΣΔΙΤ

Είναι γνωστή η άποψη του ΤΕΕ ότι τα ΣΔΙΤ δεν αποτελούν πανάκεια και δεν μπορούν να αντικαταστήσουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο κάθε χρόνο περιορίζεται. Μέσω των ΣΔΙΤ απλά υποκρύπτεται το Δημόσιο Χρέος και συχνά υποθηκεύεται ο δημόσιος πλούτος.

Σε ότι αφορά στον τεχνικό κόσμο και το παραγόμενο έργο, η εφαρμογή των ΣΔΙΤ οδηγεί σε συγκεντροποίηση του κεφαλαίου στις μεγάλες εργοληπτικές επιχειρήσεις, θέτει ακόμα ένα βρόγχο στις μικρομεσαίες εργοληπτικές επιχειρήσεις προς όφελος των μεγάλων κατασκευαστικών ομίλων και των τραπεζών, περιορίζοντας έτσι τον υγιή ανταγωνισμό.

- ΜΗΚΙΕ

Η θέσπιση του Μητρώου Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων είναι ένα σημαντικότερο βήμα για την ποιότητα του οικοδομικού έργου και επί χρόνια αίτημα του ΤΕΕ.

Το σχετικό θεσμικό πλαίσιο οφείλει να θέτει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την πιστοποίηση και εξουσιοδότηση της ικανότητας και της δυνατότητας φυσικών ή νομικών προσώπων να αναλάβουν και να διεκπεραιώσουν ικανοποιητικά και σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τεχνικής, την κατασκευή του συνόλου ή τμήματος ιδιωτικών οικοδομικών έργων, προσδιορίζοντας, παράλληλα, με σαφήνεια, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του Μηχανικού απέναντι στον κύριο του έργου, σε ό,τι αφορά την ευθύνη της εκτέλεσης του έργου.

Το ΤΕΕ/TKM έχει επεξεργαστεί προτάσεις και επισημάνσεις για τον εμπλουτισμό, τη βελτίωση και τη συμπλήρωσή του Π.Δ. του ΥΠΕΧΩΔΕ.

- Θεσμικό Πλαίσιο ανάθεσης Μελετών και παροχής υπηρεσιών
 - Τρία χρόνια μετά την έναρξη της ισχύος του Νόμου 3316/2005, με τις όποιες τροποποιήσεις και ερμηνείες έγιναν αυτή την περίοδο, είναι απολύτως αναγκαία η προώθηση των Π.Δ. και των Υ.Α., που προβλέπει ο Νόμος.
- Π.Δ. για την έκδοση οικοδομικών αδειών
 - Είναι προφανής και άμεση η ανάγκη προώθησης του ΠΔ για την έκδοση οικοδομικών αδειών, μετά από διαβούλευση με το ΤΕΕ και τους φορείς των Μηχανικών. Το ΤΕΕ/TKM έχει επεξεργαστεί και ετοιμάσει πρόταση με σχετικό σχέδιο Π.Δ.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Το 1926, το Ελληνικό κράτος συγκρότησε το Τεχνικό Επιμελητήριο και του ανέθεσε το ρόλο του τεχνικού συμβούλου του. Αυτή η τιμή που έκαναν οι Έλληνες Πολίτες στους Έλληνες Μηχανικούς, αντισταθμίστηκε πλήρως από την αξιοποίηση της συσσωρευμένης πείρας και γνώσης του ΤΕΕ και των μελών του.

Τα τελευταία χρόνια ωστόσο γινόμαστε μάρτυρες μιας επικίνδυνης προσπάθειας υποβάθμισης των Ελλήνων μηχανικών και κατά συνέπεια του φορέα τους:

Η Πολιτεία επανειλημμένα και με διάφορους τρόπους αλλά ποτέ με ουσιαστικά επιχειρήματα και δομημένη λογική, αποπειράθηκε την εξίσωση των τίτλων των διπλωματούχων μηχανικών Ανώτατων σχολών πενταετούς φοίτησης με τους απόφοιτους σχολών τριετούς φοίτησης.

Η Πολιτεία επέτρεψε το 2007 την αύξηση των επί 20 χρόνια παγωμένων αμοιβών μελέτης και επίβλεψης των μηχανικών αλλά το 2008 αποφάσισε να διαλύσει τον ασφαλιστικό τους φορέα για να χειραγωγήσει τις οικονομίες τους.

Η ίδια Πολιτεία συζητά και να αναγνωρίσει δεξιότητες σε αποφοίτους διαφόρων κέντρων ελευθέρων σπουδών, ισότιμες με αυτές των Μηχανικών, αποφοίτων Πολυτεχνείων και Πολυτεχνικών Σχολών .

Υπενθυμίζουμε ότι:

- οι Μηχανικοί στη χώρα μας, καλούνται να υλοποιήσουν υποδομές ανθεκτικές σε υψηλή σεισμική δραστηριότητα, άρα να εγγυηθούν την ασφάλεια των συμπολιτών τους.
- οι Μηχανικοί καλούνται να αξιοποιήσουν τους μικρούς συγκριτικά πόρους που διαθέτει η χώρα, και να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν ένα μέλλον ταυτόχρονα ανταγωνιστικό και βιώσιμο.
- οι Ελληνικές Τεχνικές Εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, για να είναι ανταγωνιστικές, οφείλουν διαρκώς να αποδεικνύουν το υψηλό επίπεδο των μηχανικών στελεχών τους.

Για το Τεχνικό Επιμελητήριο το θέμα είναι λυμένο: Ο ορθολογικός αναπτυξιακός σχεδιασμός δεν επιτρέπει περιθώρια για λογικές ήσσονος προσπάθειας στην ανάδειξη των Μηχανικών, ούτε ανοχές υποβάθμισής τους. Ο τεχνικός τομέας είναι ευρύτατος και χρειάζεται όλους τους τεχνικούς ενταγμένους σε μία ορθολογική πυραμίδα δεξιοτήτων και αντίστοιχων επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Η Πολιτεία οφείλει να αντιληφθεί πώς να χρησιμοποιεί τα διαθέσιμα εργαλεία για να σχεδιάσει και να παράξει μακροπρόθεσμη ανάπτυξη.

Το ΤΕΕ είναι εδώ για να ανταποκριθεί στο ρόλο του και να υποδείξει μεθόδους, διαδικασίες και σύγχρονες πρακτικές.

Με βαθύ σεβασμό

Για το ΤΕΕ/ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

Τάσος Κονακλίδης